

panelið

við-
merkingar

Um almenna umsiting

Herfyri legði sambandsflokkurin fram á tingi uppskot um at stöðgast skuldi við setan av fólk í almennu umsitingini. Tá málið kom fyrri á tingi til 1. viðgerð legði formaður sambandsflokksins dent á, at sum þiðrnar vóru varneyðugt at stöðga fyrri vøkstrinum í teimum almennu útreiðslunum. Løgmaður afturimóti legði dent á, at tað varneyðugt stöðugt at útbyggja okkars umsiting, tí hon fekk framvegis nógvar nýggjar upp-gávur at rokja.

Tað er givið, at nakað er um tað, sum báðir partar færa fram, men tað var tó við undran, at ein sá, at uppskotið kom aftur frá figgjarnvevndini, har meirilutin einki uppskot setti fram, og tessvegna forði hetta uppskot sambandsflokksins ikki til nakað sum helst.

Tað er væl einki at ivast í, at tørvur er á at hugt verður eftir til almennu umsitingini, og tað er væl einki at ivast í, at okkurt kundi verið broytt til tað betra. Tann partur av umsitingini, sum eg kenni mest til er fiskivinnu-umsitingin, og eg fari at loyva mær at geva nokur demir um, hvussu hon fer fram, og hvuseu hon uttan íva kundi farið fram, um roynt varð at gera hana so einfalda sum gjørligt.

Lønjavningargrunnurin umsitir allar tær ymsu stundings-skipanirnar til fiskivinnuna, og tað er ikki so litið, sum hesin stovnur fær av skafti, tá hugsað verður um alt tað arbeiði, sum grunnurin hevur fingið álagt.

Vit kunnu taka eitt dømi sum idnaðarfiskistudningurin. Her verður veitt eitt beinleiðis í-

skoyti til rpsin, og ein skuldi tí trú, at tað mest einfalda var at lata henda studning beinleiðis til tær fáu fiskamjølsværksmiðjur, sum vit hava, og sum keypa ta ráevni, sum hetta iskoytið verður latið til. Her kundi so studningurin verið lagdur beinleiðis omaná prisin, og so kundi

Í dag:

Óli Jacobsen

lønjavningargrunnurin sloppið við nokrum heilt fáum útgjöldum pr. mánaða. Hetta verður ikki gjørt. Í staðin verður soleiðis skipa fyrri, at grunnurin skal rinda viðbótina bæði til skipini og hvønn mann sær. T.v.s. fyrri hvønn tús til um 30 skip og 150 mans. At her er ein ótilgur munur á umsitingini er eyðsæð.

Sigast skal tó, at landsstýrið kann hava eina orsök til eina

slika skipan, og hon er tann, at um menn skylda skatt, so kann hesin skattur verða eftirhildin beinanvegin. Men haldast má, at hesin skattur hevði eisini kunnað verið eftirhildin, um studningurin varð guldin beinleiðis til virkini ella skipini. Veitingar úr ráfiskagrunninum verða jú guldin beinleiðis til flakavirkini, og tað man ikki vera so litið arbeiði, sum tann skipanin sparir í mun til um guldidið skuldi verið eins og greitt er frá í dominum frammanfyri.

I vár var eisini samtyktur ein oljustudningur uppá 12 oyru pr. litur. Her er so einin skattur at draga frá og halda eftir, so her skuldi tað verið so upplagt, at oljufelagini í Føroyum seldu oljuna hesi 12 oyru biligari, og at tey fingi studningin endurgoldnan. Eina slika skipan høvdu oljufelagini óivað medvirka til, og so hevði verið nóg mikið á guldidi út studningin fyrri tað í Føroyum keyptu olju til tveir móttakarar. Men eisini her verður skipað fyrri at gera manna-gongdina so arbeiðskrevjandi sum gjørligt. Treytin fyrri at fáa oljustudning er, at allir bátar og øll skip, sum keypa olju skulu senda hvørja oljurökning til løn-javningargrunnin, sum so skal rokna allar hesar eftir, aðrenn útgaldið verður. T.v.s. at í staðin fyrri at rinda út studningin til tveir móttakarar, verður hann í staðin guldin til fleiri hundrad móttakarar.

Hetta fyrrikemur ikki heilt væl fyriskipað, so tað er ikki logið, um ein fær ta hugsan, um ikki almenna umsitingin yvirhefur átti at verið endurskoðað.

Annars er tað einki dulmál, at arbeiðsgongdin í landsstýrinum er rættuliga trek, i stöðum í hvussu er, og tað visir seg, at so hvørt sum talið av landsstýrismonnum verður fleiri, seinni gongur at fáa mál avgreidd. Sum dømi kann nevndast, at tað eru 8 mánaðar síðan, at lønnavningargrunnurin sendi sína reglugerð út í landsstýrið til góðkenningar, og hon er ikki avgreidd enn. Annað dømi er, at ongur avgerðir av týðningi fyrri hesa skattaálíkingina hava kunnað verið avgreiddar, tí at landsstýrið hevur ikki fingið uppi lag at velja eitt nýtt líkingarráð í staðin fyrri tað, hvørs starvstið helt uppat 1. januar.

Eitt annað, sum tað kundi verið orsök til at kanna nærri er hvussu fólk, sum arbeiðir hjá til almenna, verður sett í lønar-flokk. Tað er einki dulmál, at starvsfólk hjá til almenna verður rættuliga hampiliga lønt. Hóast hetta er vítað um, at vanlig starvsfólk á almennum stovnum verður flutt upp í lønarflokkar, sum nærkast fulltrúaløn, og tessvegna fáa lønir, sum eru fleiri hundrad og enn tá uppi túsund krónur meira enn tey eiga samb. teirra sáttmála.

Vónandi er ikki gingið nokrum ov nær her, men tá tingið bert fellir eitt slíkt uppskot, sum hetta hjá sambandsflokkinum, uttan at komið verður við nokrum øðrum ella betri, so má hetta roknað fyrri at seta kikanar fyrri tað blinda eygað, tí so ógrundað var hetta uppskot hóast alt ikki.

Óli Jacobsen

Ikki eiti á

Tað er ikki eiti á, sum Tinga-krossur er farin at leika í, nú flokkurin, hann umboðar, er komin í andstöðu á tingi. Í seinasta blaði fer Krossur í hernað imóti SOSIALINUM og blaðstjóra hansara og skuldsætir hann fyrri orðavastur. Haraftrat fær javnaðarflokkurin skoluna og verður skýrdur afturhaldsflokkur.

Nei, mangt skal ein hoyra, sjálfstýrismaður í Norðoyggjum. Vist hevur sjálfstýrisflokkurin verið upprunin til javnaðar-

BRØV

flokkin, tí haðani komu teir flestu, sum stovnaðu okkara flokk, men at skýra javnaðarflokkin afturhaldsflokk — tað skuldu tygum latið verið við og verið tann seinasti at gjørt. Neyvan hevði so nógv hent, landi og fólk okkara at gagni, um javnaðarflokkurin ikki var stovnaður.

Og so er tað so ússaligt, sum tygum færa fram um, hvat avreksverk, sjálfstýrisflokkurin í fimtjórnum stóð fyrri. Og hetta er ikki ókent fyrri sjálfstýris-menn at breggja sær av. Teir vóru teir itarstu fyrri at stovnsteva útvarp, og tað eydnaðist eisini umsiðir — við hjálp frá einum javnaðarmanni í meiriluta. Eg fari at loyva mær at ivast, hvønn ógíluga týðning útvarpið hevur havt. Satt er tað, at útvarpið hevur livgað væl um málið, men enn eru vit eftirbátur á hesum øki. Utvarpið varð

skorað inn í nokur héli á Bryggjubakka av fyrstan tíð, og har húsast tað enn. Og tað verður framvegis fært fram, at tað stóra hólstrótið er orsök til, at vit eru so stórvir eftirbátur, tá tað røður um útvarpið. Eg haldi ikki, at henda stöðan kann forsvarast í longdini. Mær kom til hugs tað, sum teir báðir hugagóðu menninir, ið stovnaðu Tíðindablaðið, skrivaðu um tær

trongu umstöðurnar, teir høvdu at arbeiða, i. Men har var ágrýtni og tí eitt gott úrslit.

Góði sjálfstýrismaður! Vóru tað javnaðarmenn, sum sviku í útvarpsmálinum, sum munnu teir ikki fara at svikja í sjónvarpsmálinum, tá tað einaferð kemur fyrri. Men hvørja stöðu man sjálfstýrisflokkurin tá fara at hava?

Javnaðarmaður

Misrøkir Havnar Bio
biografloyvið?

Hetta er ein spurningur, sum avvarandi myndugleikar áttu at umhugsa álvarliga.

Min fátan er tann, at Havnar Bio heldur okkum biografgangarar fyrri gjøldur. Tað eru nú farnir tveir mánaðir av 1976, og mær vitandi hava tað bert verið vístir tveir filmar, sum ikki hava verið minni enn 20 ára gamlir.

Høvdu tað so verið teir bestu 20 ára gomlu, sum vóru vístir fyrri okkum, so hevði tað ikki verið hálvur skaði. Men tað eru

teir vónaligastu og harvið biligastu, sum standa á skránni.

Fullan pris skal tú gjalda, hóast filmirnir næstan fáa pensjón fyrri aldur. Hava vit, biografgangarar, hetta uppiborið? At nýggir og góðir filmar kunnu útvega, siggja vit í hinum biografinum í Havn. Tí má ein seta spurningin til Havnar Bio og avvarandi myndugleikar: Hvat er meiningin?

Fyrverandi biografgangari

Stórt yvirforbrúk

Í oddagrein dagblaðsins mikudagin verður spurningurin inn- og útflytarland í heimiliga um á ein einfaldan hátt. Skriva stendur:

»Vit eru einstáttaða størsta inn- og útflytarland í heiminum pr. íbúgva. Útflutningurin riður um 500 milliónir um árið. Hvørt av okkara 10.000 húsarhaldum umboðar altso eitt útflutningsvirðið upp á um 50.000 kr. Danska statstilskotið er út imóti 200 mill. kr., sum loyvir hvørjum húsarhaldi at forbrúka nærum 20.000 kr. afturat, ella 70.000 kr. um árið.

Danska tilskotið er nettupp tað, sum vit nýta ov nógv útyvir tað, vit forvinna. Skuldu vit tikið sjálfstýri í morgin uttan tilskot, máttu vit skert forbrúk okkara við meira enn 1/4.

Dagblaðið nevnið ikki í tølum innflutningin, men í ár fer undirskotið á handilsjavnvágini óivað at toga upp imóti 200 milliónum, um gongdin verður tann sama sum bæði undanfarna árin. Etíi fyrirbrigdi sum ger seg galdandi um ein stóran part av Europa, men har tosa bløð, oplitikkarar og mynduleikar annars um at spara. So ikki hevði verið av leið um feroyingar lögdu seg eftir at nýta minni av luksuskendum vörum.

Okkurt betri sjókort
enn Dimmalætting
og Sosialurin

Hósdagin skrivur Dimmalætting ein av teimum sjálfprisandi leidarunum. Dimmalætting skrivur, at fyrr í vetur kom hon at skriva, at danska sjóverjuskipið altið lá ávisan dag við bryggju, tí manningin eins og onnur skulu hava onkran fridagin. Viðari skrivur Dimmalætting:

»Livurga lógmanns »Sosi-alurin« læt til at halda, at eingilskir trolarar seta ikki út trolíð uttan at skiparin umboð sat við Dimmalætting í hondini, og út frá hesum varð hørðliga lagt eftir hesum blaði, sum eyðsæð fyrst og fremst mundi hava í huga at vegleiða eingilsk menn um føroyska sjómarkið og nær ikki...

Og so hendi tað nú ein dagin, at »Sosialurin« sjálfkravdur boðaði frá, at danska verjuskipið undir Føroyum liggur í Havn hvønn leygar-dag. Hesi tíðindi munnu óivað hava áhuga hjá trolarunum undir Føroyum at frætta.....»

Dimmalætting fer so sum so við veruleikanum her, um hon kanska ikki er von at gera.

